

at forelægge os Forslag til en Omordning af den militære Retspleje i Overensstemmelse med Grndlovens Fordringer o. s. v. I de forløbne 5 Aar ere vi ikke komne den Sag nærmere, det vil sige, jeg har nok hørt — jeg har ikke faaet det officielt konstateret, da der ikke staaar noget derom i Ministerialtidende —, at der for 1½ Aar siden skulde være nedsat en Kommission, formodentlig af Krigsministeriet, men maaske af Krigs- og Marine- eller af dem og Justitsministeriet i Forening til Overvejelse af disse Forhold, men endnu have vi ikke set noget fra denne Kommission, og efter hvad der er mig sagt, har Kommissionen ikke holdt Møde siden forrige Jul. Hvis det er saa, turde der være god Grund for en Regering, der ønsker denne Sag fremmet, til at gribe ind. Hvad den forrige Regering i saa Henseende ønskede, skal jeg lade staa hen, men jeg tvivler ikke om, at den nuværende Regering har saa megen Trang til at se denne Sag fremmet og saa megen Respekt for Folketingets Opfordring, at den ønsker Sagen fremmet.

Bjerre: Jeg maa begynde med at sige, ligesom andre ærede Medlemmer, der ikke ere Jurister, at det selvfølgelig er med en vis Ængstelse, at jeg tager Ordet i denne Sag, men paa den anden Side mener jeg, at det er rigtigt, at der kommer en Udtalelse fra Lægmænd, og derfor vil jeg tillade mig et Par korte Bemærkninger. Det glæder mig, at vi have faaet Retsreformen her ind i Rigsdagen, og jeg tror, at der ogsaa ude i Landet findes en stedse stigende Interesse for Sagen, efter som der nu er Udsigt til, at den kan blive gennemført. Indførelsen af Nævninger er ikke blot Opfyldelsen af et Retfærdighedskrav, men den virker tillige stærkt opdragende paa Befolkningen. I vort Naboland Norge, som vi dog i nogle Retninger kunne sammenlignes med, har man i nogle Aar haft Nævninger, og man er overalt tilfreds dermed. Jeg har haft Lejlighed til at tale med Mænd deroppe fra, og de have sagt mig, at af alle de Fremskridt, man der har faaet paa Lovgivningsvesenets Omraade, er der intet, der i den Grad har bidraget til at fremme Ansvarsfølelsen og

Interessen end netop Nævningeinstitutionen. Man tænker derfor paa at gaa endnu videre og benytte Nævninger i flere Sager endnu. Jeg henstiller, at vi ogsaa her drage Nævningerne ind i saa mange Forhold som muligt.

Naar den sidste ærede Taler omtalte, at der i et Land var foregaaet uheldige Ting ved Nævningerne, at Institutionen der var bleven misbrugt o. s. v., er det kun det samme, som man hører ved næsten hver eneste Sags Gennemførelse. Modstanderne staa op og sige: der og der ere de misbrugte, den og den Skade have de gjort. Men det beviser i Virkeligheden ikke noget. Naar man bygger paa den almindelige Stemning i Landet, naar man lægger Ansvar et over paa Folket selv, vil slikt rette sig før eller senere, og det ærede Medlem sluttede jo ogsaa med, at det havde rettet sig i Amerika. Den eneste Vej til at opdrage Folket er at lægge Ansvar et over paa det. Gøre de noget galt et eller andet Sted, maa de selv tage Skade, men fortsætte de med det gale, ville alle gode Elementer i Landet samle sig, og Sagen vil saa nok gaa i Orden. Den Indvending, som det ærede Medlem kom med, ere vi vant til at høre fra konservativ Side, og den maa vi finde os i, men den kan ikke og bør ikke kunne omvendt nogen. Vi bør gaa vor sikre Gang fremad og lægge Ansvar et over paa Folket.

Der er en Ting, som jeg gerne vil udtale, og som ogsaa er udtalt af flere andre ærede Medlemmer, nemlig at Domsagten og Administrationen bør skilles fuldstændig, det er ikke sket i Forslaget, men jeg haaber — og den højtærede Minister antydede jo ogsaa, at han kunde billige den Tanke — at det kommende Udvalg i Forening med Ministeren vil gøre Skridtet fuldt ud. De Grunde, som tale for, at man skulde lade noget af Administrationen blive hos Dommeren, ere aldeles uholdbare. Skal Dommeren kunne stemme uheldet, uden i Forvejen at være paavirket, da skal han kun være Dommer og ikke noget andet. Der er her nævnt Skifteforralteren, dertil kunde man godt tage, om det saa skulde være, en Ikke-Jurist; dertil kunde man bruge Amtsfor-